UNIONIN TUOMIOISTUIMEN TUOMIO (neljäs jaosto)

29 päivänä lokakuuta 2015 *

Ennakkoratkaisupyyntö — Arvonlisävero — Direktiivi 2006/112/EY — 13 artiklan 1 kohta — Verovelvollisuuden ulkopuolelle jättäminen — Käsite ”julkisoikeudellinen yhteisö” — Osakeyhtiö, jonka tehtäväksi on annettu Azorien itsehallintoalueen terveydenhuollon suunnittelu- ja hallinnointipalvelujen suorittaminen — Kyseisiä palveluja koskevien yksityiskohtaisten sääntöjen, mukaan lukien niistä maksettava vastike, vahvistaminen kyseisen yhtiön ja kyseisen alueen välisissä ohjelmasopimuksissa

Asiassa C-174/14,

jossa on kyse SEUT 267 artiklaan perustuvasta ennakkoratkaisupyynnöstä, jonka Supremo Tribunal Administrativo (ylin hallintotuomioistuin, Portugali) on esittänyt 12.3.2014 tekemällään päätöksellä, joka on saapunut unionin tuomioistuimeen 9.4.2014, saadakseen ennakkoratkaisun asiassa

**Saudaçor – Sociedade Gestora de Recursos e Equipamentos da Saúde dos Açores SA**

vastaan

**Fazenda Pública,**

UNIONIN TUOMIOISTUIN (neljäs jaosto),

toimien kokoonpanossa: kolmannen jaoston puheenjohtaja L. Bay Larsen, joka hoitaa neljännen jaoston puheenjohtajan tehtäviä, sekä tuomarit J. Malenovský, M. Safjan, A. Prechal (esittelevä tuomari) ja K. Jürimäe,

julkisasiamies: N. Jääskinen,

kirjaaja: johtava hallintovirkamies M. Ferreira,

ottaen huomioon kirjallisessa käsittelyssä ja 19.3.2015 pidetyssä istunnossa esitetyn,

ottaen huomioon huomautukset, jotka sille ovat esittäneet

— Saudaçor – Sociedade Gestora de Recursos e Equipamentos da Saúde dos Açores SA, edustajinaan advogado G. Leite de Campos, advogado M. Clemente ja advogado J. Batista Pereira,

— Portugalin hallitus, asiamiehinään L. Inez Fernandes ja R. Campos Laires,

— Yhdistyneen kuningaskunnan hallitus, asiamiehenään L. Christie, avustajanaan barrister P. Mantle,

— Euroopan komissio, asiamiehinään P. Guerra e Andrade ja L. Lozano Palacios,

* Oikeudenkäyntikieli: portugali.

kuultuaan julkisasiamiehen 25.6.2015 pidetyssä istunnossa esittämän ratkaisuehdotuksen,

on antanut seuraavan

**tuomion**

1 Ennakkoratkaisupyyntö koskee julkisia rakennusurakoita sekä julkisia tavara- ja palveluhankintoja koskevien sopimusten tekomenettelyjen yhteensovittamisesta 31.3.2004 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2004/18/EY (EUVL L 134, s. 114) 1 artiklan 9 kohdan sekä yhteisestä arvonlisäverojärjestelmästä 28.11.2006 annetun neuvoston direktiivin 2006/112/EY (EUVL L 347, s. 1) 13 artiklan 1 kohdan tulkintaa.

2 Tämä pyyntö on esitetty asiassa, jossa asianosaisina ovat Saudaçor – Sociedade Gestora de Recursos e Equipamentos da Saúde dos Açores SA (jäljempänä Saudaçor) ja Fazenda Pública (verohallinto) ja joka koskee kyseisen yhtiön arvonlisäverovelvollisuutta Azorien itsehallintoalueen terveydenhuoltopalvelujen suunnittelu- ja hallinnointitoiminnastaan.

## Asiaa koskevat oikeussäännöt

*Unionin oikeus*

3 Direktiivillä 2006/112 kumottiin ja korvattiin 1.1.2007 lukien sitä ennen olemassa ollut yhteisön arvonlisäverosäännöstö, muun muassa jäsenvaltioiden liikevaihtoverolainsäädännön yhdenmukaistamisesta – yhteinen arvonlisäverojärjestelmä: yhdenmukainen määräytymisperuste – 17.5.1977 annettu neuvoston direktiivi 77/388/ETY (EYVL L 145, s. 1; jäljempänä kuudes direktiivi).

4 Direktiivin 2006/112 johdanto-osan ensimmäisen ja kolmannen perustelukappaleen mukaan kuudennen direktiivin uudelleen laatiminen oli tarpeellista kaikkien sovellettavien säännösten selkeän ja toimivan esitystavan varmistamiseksi, vaikka sillä ei lähtökohtaisesti muutettu lainsäädäntöä sisällöllisesti.

5 Direktiivin 2006/112 2 artiklan 1 kohdan c alakohdassa säädetään seuraavaa:

”Arvonlisäveroa on suoritettava seuraavista liiketoimista:

– –

c) verovelvollisen tässä ominaisuudessaan jäsenvaltion alueella suorittamasta vastikkeellisesta palvelujen suorituksesta”.

6 Kyseisen direktiivin 9 artiklan 1 kohdassa säädetään seuraavaa:

”’Verovelvollisella’ tarkoitetaan jokaista, joka itsenäisesti missä tahansa harjoittaa liiketoimintaa, riippumatta tämän toiminnan tarkoituksesta tai tuloksesta.

Liiketoimintana pidetään kaikkea tuottajan, kauppiaan tai palvelujen suorittajan harjoittamaa toimintaa, mukaan lukien kaivostoiminta, maataloustoiminta ja vapaa ammattitoiminta tai vastaava. Liiketoimintana pidetään erityisesti aineellisen tai aineettoman omaisuuden hyödyntämistä jatkuvaluontoisessa tulonsaantitarkoituksessa.”

7 Mainitun direktiivin 13 artiklassa säädetään seuraavaa:

”1. Valtioita, hallinnollisia alueita, kuntia ja muita julkisoikeudellisia yhteisöjä ei niiden viranomaisen ominaisuudessa harjoittaman toiminnan tai suorittamien liiketoimien osalta ole pidettävä verovelvollisina, vaikka ne tämän toiminnan tai liiketoimien yhteydessä kantaisivat maksun, lupamaksun, jäsenmaksun tai korvauksen.

Jos ne harjoittavat tällaista toimintaa tai suorittavat tällaisia liiketoimia, niitä on kuitenkin pidettävä verovelvollisina tämän toiminnan tai liiketoiminnan osalta, jos niiden jättäminen verovelvollisuuden ulkopuolelle johtaisi huomattavaan kilpailun vääristymiseen.

Julkisoikeudellisia yhteisöjä on joka tapauksessa pidettävä verovelvollisina liitteessä I luetelluista toimista, jos nämä eivät ole merkitykseltään vähäisiä.

2. Jäsenvaltiot voivat pitää julkisoikeudellisten yhteisöjen harjoittamaa toimintaa, joka on vapautettu arvonlisäverosta 132 – – artiklan nojalla, sellaisena toimintana, jota nämä harjoittavat viranomaisen ominaisuudessa.”

8 Direktiivin 2004/18 1 artiklan 9 kohdassa säädetään seuraavaa:

”’Hankintaviranomaisina’ pidetään valtiota, alueellisia tai paikallisia viranomaisia, julkisoikeudellisia laitoksia sekä yhden tai useamman edellä tarkoitetun viranomaisen tai julkisoikeudellisen laitoksen muodostamia yhteenliittymiä.

’Julkisoikeudellisella laitoksella’ tarkoitetaan laitosta,

a) joka on nimenomaisesti perustettu tyydyttämään yleisen edun mukaisia tarpeita, joilla ei ole teollista tai kaupallista luonnetta,

b) joka on oikeushenkilö, ja

c) jota joko rahoittaa pääosin valtio, alueellinen tai paikallinen viranomainen taikka muu julkisoikeudellinen laitos tai jonka johto on näiden laitosten valvonnan alainen taikka jonka hallinto-, johto- tai valvontaelimen jäsenistä valtio, alueellinen tai paikallinen viranomainen taikka muu julkisoikeudellinen laitos nimittää yli puolet.

Liitteessä III ovat ohjeelliset luettelot toisen alakohdan a, b ja c alakohdassa säädetyt edellytykset täyttävistä julkisoikeudellisista laitoksista ja niiden ryhmistä. – –”

*Portugalin oikeus*

Arvonlisäverosäännöstö

9 Arvonlisäverolain (Código do IVA) 2 §:n 2 momentissa säädetään, että valtio ja muut julkisoikeudelliset oikeushenkilöt eivät ole arvonlisäverovelvollisia niiden liiketoimien osalta, joiden toteuttamisessa ne käyttävät viranomaistoimivaltaansa, vaikka ne perisivät tässä yhteydessä maksuja tai muita vastikkeita, ellei verovelvollisuuden ulkopuolelle jättämisestä aiheudu kilpailun vääristymistä.

10 Mainitun lain 2 §:n 3 momentissa säädetään, että valtio ja muut julkisoikeudelliset oikeushenkilöt ovat arvonlisäverovelvollisia aina tietyistä toiminnoista ja näistä toiminnoista seuraavista verotettavista liiketoimista, jollei ole osoitettu, että kyseessä on toiminta, jonka merkitys on vähäinen.

Saudaçoriin sovellettava oikeudellinen säännöstö

11 Saudaçor perustettiin Azorien itsehallintoalueen terveydenhuollon rahoittamisesta vastaavan viranomaisen muuttamisesta kokonaan julkisomisteiseksi osakeyhtiöksi nimeltä SAUDAÇOR – Sociedade Gestora de Recursos e Equipamentos da Saúde dos Açores SA sekä 31.7.1999 annetun Azorien itsehallintoalueen alueellisen asetuksen nro 28/99/A muuttamisesta 17.10.2003 annetulla Azorien itsehallintoalueen alueellisella asetuksella nro 41/2003/A (Decreto Legislativo Regional n.° 41/2003/A, Transforma o Instituto de Gestão Financeira da Saúde da Região Autónoma dos Açores em sociedade anónima de capitais exclusivamente públicos, passando a designar-se SAUDAÇOR – Sociedade Gestora de Recursos e Equipamentos da Saúde dos Açores, SA, e altera o Decreto Legislativo Regional n.° 28/99/A, de 31 de Julho) (Diário da República I, A-sarja, nro 257, 6.11.2003, s. 7430), ja mainittu alue omistaa sen osakepääoman kokonaisuudessaan.

12 Mainitun alueellisen asetuksen 2 §:n 1 momentin mukaan Saudaçorin tehtävänä on tarjota yleisiin taloudellisiin tarkoituksiin liittyviä terveydenhuoltoalan palveluja. Tämä tehtävä koostuu alueellisen terveydenhuoltojärjestelmän ja siihen kuuluvien tietojärjestelmien, infrastruktuurien ja laitosten suunnittelusta ja hallinnoinnista sekä terveydenhuoltoyksiköiden ja -palvelujen rakennus-, suojelu-, kunnostus- ja jälleenrakennustöiden toteuttamisesta etenkin luonnonkatastrofeista kärsivillä alueilla ja riskialueiksi katsotuilla alueilla.

13 Mainitun alueellisen asetuksen nro 41/2003/A 3 §:ssä säädetään seuraavaa:

”Yleisiin taloudellisiin tarkoituksiin liittyvien palvelujen tarjontatehtävässä [Saudaçor]

a) toteuttaa alueellisen terveydenhuollon hankinnat keskitetysti

b) toimittaa tavaroita ja palveluja alueellisen terveydenhuoltojärjestelmän jäsenyksiköille

c) rahoittaa terveydenhuoltoyksiköitä niiden hoidon tarjoamista koskevien tavoitteiden mukaisesti, joihin kukin yksikkö on tekemillään sopimuksilla sitoutunut

d) määrittelee säännöt ja ohjaavat periaatteet terveydenhuoltoyksiköiden taloushallinnolle sekä sen täytäntöönpanon seurannalle

e) arvioi alueelliseen terveydenhuoltojärjestelmään integroitujen tai tästä järjestelmästä rahoitettujen laitosten ja palvelujen taloushallintoa ja varainhoitoa ja laatii säännöllisiä kertomuksia järjestelmän taloudellisesta tilanteesta ja sen aineellisten ja henkilöstöresurssien hallinnosta

f) kannustaa tietojärjestelmien kehittämistä alueellisesta terveydenhuoltojärjestelmästä riippuvaisille laitoksille

g) toteuttaa alueellista terveydenhuoltojärjestelmää koskevia töitä, joiden toteutus on yleisen edun mukaista

h) tukee alueellisen terveydenhuoltojärjestelmän palveluja ja laitoksia aloilla, joilla se on tarpeen.”

14 Mainitun alueellisen asetuksen 4 §:n 1 momentissa säädetään, että Saudaçorin toimintaan sovelletaan kyseisen asetuksen säännöksiä, sen liitteenä olevaa yhtiöjärjestystä, 17.12.1999 annetulla asetuksella (Decreto-Lei) nro 558/99 (Diário da República I, A-sarja, nro 292, 17.12.1999, s. 9012) vahvistettua valtionyrityksiä koskevaa oikeudellista järjestelmää sekä yksityisoikeutta. Saman alueellisen asetuksen 4 §:n 2 momentissa säädetään, että Saudaçorin on noudatettava toiminnassaan Azorien itsehallintoalueen alueellisen terveydenhuollon organisaatiota ja toimintaa koskevia sääntöjä.

15 Alueellisen asetuksen nro 41/2003/A 10 §:ssä säädetään, että Saudaçorilla on tehtäviensä hoitamisessa samat viranomaisvaltuudet kuin Azorien itsehallintoalueella, ja luetellaan sitten esimerkkeinä joitakin näistä valtuuksista, kuten pakkolunastusvaltuus.

16 Asetuksen N:o 558/99, sellaisena kuin se on muutettuna, 7 §:n 3 momentin mukaan julkisia yrityksiä verotetaan välittömässä ja välillisessä verotuksessa yleisen verolainsäädännön mukaisesti. Samanlainen säännös on Azorien itsehallintoalueen julkisia yrityksiä koskevasta oikeudellisesta järjestelmästä 5.3.2008 annetun alueellisen asetuksen nro 7/2008/A (Decreto Legislativo Regional n.º 7/2008/A, Regime do sector público empresarial da Região Autónoma dos Açores) (Diário da República I, A-sarja, nro 58, 24.3.2008, s. 1649) 9 §:n 2 momentissa alueellisia julkisia yrityksiä varten.

17 Saudaçor noudattaa toiminnassaan Azorien itsehallintoalueen hallituksen kanssa yhtiöjärjestyksensä 21 artiklan 1 kohdan mukaisesti tekemiään ohjelmasopimuksia, joissa määritellään etenkin sen alueellisen terveyshuollon suunnittelu- ja hallinnointialalla suorittamat palvelut sekä ”rahoitustueksi” kutsuttava korvaus, jonka kyseinen alue suorittaa vastasuorituksena kyseessä olevista palveluista ja jolla on tarkoitus kattaa Saudaçorin toimintakustannukset.

18 Ensimmäinen ohjelmasopimus tehtiin 23.7.2004 ajanjaksolle 2004–2008, ja siinä määrättiin 15 905 000 euron kokonaiskorvauksesta, johon sisältyi 3 990 000 euron summa vuodelle 2007 ja 4 050 000 euron summa vuodelle 2008. Sopimuksen 5 ehdon mukaan kyseistä kokonaismäärää voidaan tarkistaa talous- ja terveysasioista vastaavien hallitusten jäsenten yhdessä antamalla määräyksellä, jos kyseinen määrä ei olosuhteista johtuvan muutoksen vuoksi selvästikään riitä mainitun sopimuksen täyttämiseen. Toinen ohjelmasopimus tehtiin vuosille 2009–2012, ja siinä määrättiin vuotuisesta 8 500 000 euron korvauksesta ja aikaisemmassa sopimuksessa sovitun kaltaisesta tarkistamisehdosta. Kyseistä määrää alennettiin Azorien itsehallintoalueen hallituksen talous- ja terveysasioista vastaavien jäsenten 8.3.2010 antamalla määräyksellä 6 599 147 euroon vuoden 2009 osalta.

**Pääasia ja ennakkoratkaisukysymykset**

19 Portugalin verohallinto laati 2.3.2011 luonnoksen tarkastuskertomukseksi, jossa ehdotettiin oikaisuja arvonlisäveroon, jonka Saudaçor oli velvollinen maksamaan toiminnastaan vuosina 2007–2010 ja jonka kokonaismäärä oli 4 750 586,24 euroa.

20 Tarkastuskertomus hyväksyttiin Saudaçorin kuulemisen jälkeen 6.4.2011.

21 Verohallinto totesi kertomuksessa muun muassa, ettei Saudaçor voinut siihen sovellettavan säännöstön vuoksi vedota julkisoikeudellisten oikeushenkilöiden vapauttamiseen arvonlisäverosta arvonlisäverolain 2 §:n 2 momentin, jolla pantiin kansallisessa oikeudessa täytäntöön kuudennen direktiivin 4 artiklan 5 kohdan ensimmäinen alakohta, joka vastaa sisällöltään direktiivin 2006/112 13 artiklan 1 kohdan ensimmäistä alakohtaa, perusteella.

22 Verohallinnon mukaan Saudaçorin ohjelmasopimusten puitteissa tarjoamat alueellisen terveydenhuollon suunnittelu- ja hallinnointipalvelut koskevat yksityisen sektorin piiriin kuuluvia toimialoja, mikä merkitsee myös, että arvonlisäverovelvollisuuden ulkopuolelle jättäminen saattaa johtaa kilpailun vääristymiseen. Tämä koskee esimerkiksi alueen terveydenhuollon tietotekniikkajärjestelmän hallinnointia ja ylläpitoa. Kyse on sen mukaan todellisuudessa luonteeltaan taloudellisesta toiminnasta, joten ohjelmasopimusten mukaiset, alueellisten viranomaisten vastikkeena kyseisistä palveluista maksamat maksut ovat arvonlisäverollisia. Verohallinto katsoo Saudaçorin sitä paitsi myöntäneen arvonlisäverovelvollisuutensa, koska se oli vaatinut tavara- ja palveluhankinnoistaan yhteensä 2 300 273,17 euron arvonlisäverovähennystä.

23 Saudaçor nosti Tribunal Administrativo e Fiscal de Ponta Delgadassa (Ponta Delgadan hallinto- ja veroasioita käsittelevä tuomioistuin) kanteen arvonlisäveron ja hyvityskorkojen kantamistoimista, jotka koskivat tilikausia 2007–2010, joiden osalta siltä vaadittiin 5 1572 49,72 euron kokonaismäärää.

24 Mainittu tuomioistuin hylkäsi tuomiollaan kyseisen kanteen muun muassa sillä perusteella, että direktiivin 2006/112 13 artiklan 1 kohdan ensimmäisen alakohdan mukaisen julkisoikeudellisten yhteisöjen arvonlisäverovelvollisuuden ulkopuolelle jättämistä koskevan säännön tulkitsemiseksi ei ole aiheellista viitata käsitteeseen ”julkisoikeudellinen laitos”, joka on määritelty julkisia hankintoja koskevan oikeuden alalla direktiivin 2004/18 1 artiklan 9 kohdassa, koska kyseiselle käsitteelle on hyväksytty laaja soveltamisala, kun taas direktiivin 2006/112 13 artiklan 1 kohdan ensimmäisessä alakohdassa tarkoitettua käsitettä ”julkisoikeudellinen yhteisö” on tulkittava suppeasti, kun sovelletaan sääntöä arvonlisäverovelvollisuuden ulkopuolelle jättämisestä, koska se on poikkeus kaiken taloudellisen toiminnan verottamista koskevasta yleissäännöstä.

25 Saman tuomioistuimen mukaan kyseinen arvonlisäverovelvollisuuden ulkopuolelle jättämistä koskeva sääntö ei koske Saudaçorin kaltaista yksikköä, koska vaikka Saudaçor on Azorien itsehallintoalueen perustama, se on alueesta erillinen osakeyhtiö, johon sovelletaan yksityisoikeuden sääntöjä ja joka hoitaa tehtäviään ja pyrkii tavoitteisiinsa itsenäisesti.

26 Mainittu tuomioistuin katsoi myös, että Saudaçorin ohjelmasopimusten puitteissa tarjoamat palvelut ovat luonteeltaan taloudellista toimintaa, koska ne suoritetaan vastiketta vastaan. Azorien itsehallintoalueen maksamat maksut ovat sen mukaan todellinen vastike Saudaçorin suorittamista palveluista eikä niitä voida pitää julkisyhteisöjen välisinä siirtoina.

27 Ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin, johon kyseisestä tuomiosta on valitettu, katsoo, että pääasian ydinkysymys koskee sitä, voiko Saudaçorin kaltainen yksikkö vedota julkisoikeudellisten yhteisöjen arvonlisäverovelvollisuuden ulkopuolelle jättämistä koskevaan sääntöön, josta säädetään arvonlisäverolain 2 §:n 2 momentissa, joka vastaa sisällöltään direktiivin 2006/112 13 artiklan 1 kohtaa, ja sen arvioimista, ovatko kyseessä olevat arvonlisäveron kantamistoimiin liittyvät määrät julkisyhteisöjen välisiä talousarviosiirtoja.

28 Se katsoo, että vaikka unionin tuomioistuimen oikeuskäytännöstä ilmenee selkeästi, että arvonlisäverovelvollisuuden ulkopuolelle jää ainoastaan viranomaisen ominaisuudessa toimivien julkisoikeudellisten yhteisöjen toiminta, kyseisen oikeuskäytännön perusteella ei voida päätellä, kuuluuko Saudaçorin kaltainen yksikkö kyseisen julkisoikeudellisen yhteisön käsitteen piiriin, kun otetaan huomioon sen oikeudellinen asema valtion yksikön muuttamisen seurauksena perustettuna osakeyhtiönä. Asiassa nousee erityisesti esiin kysymys siitä, vastaako mainitun käsitteen soveltamisala direktiivin 2004/18 1 artiklan 9 kohdassa ”hankintaviranomaisten” eri luokkien määrittelyn yhteydessä määritellyn käsitteen ”julkisoikeudellinen laitos” soveltamisalaa.

29 Tässä tilanteessa Supremo Tribunal Administrativo (ylin hallintotuomioistuin) on päättänyt lykätä asian käsittelyä ja esittää unionin tuomioistuimelle seuraavat ennakkoratkaisukysymykset:

”1) Voiko kansallinen tuomioistuin määritellä [direktiivin 2006/112] 13 artiklan 1 kohdan ensimmäisessä alakohdassa tarkoitetun julkisoikeudellisen yhteisön käsitteen [direktiivin 2004/18] 1 artiklan 9 kohdassa esitetyn julkisoikeudellisen laitoksen käsitteen mukaisesti?

2) Vastaako [direktiivin 2006/112] 13 artiklan 1 kohdan ensimmäisessä alakohdassa tarkoitettua viranomaisen ominaisuudessa toimintaa harjoittavan julkisoikeudellisen yhteisön käsitettä sellainen osakeyhtiömuotoinen oikeushenkilö, joka on kokonaan julkisessa omistuksessa eli jonka omistaa kokonaan Azorien itsehallintoalue ja jonka toimialana on harjoittaa alueelliseen terveydenhuoltojärjestelmään liittyvää konsultointi- ja hallinnointitoimintaa kyseisen järjestelmän kehittämiseksi ja rationalisoimiseksi, kun kyseistä toimintaa harjoitetaan Azorien

itsehallintoalueen kanssa tehtyjen ohjelmasopimusten täyttämiseksi ja kun kyseinen oikeushenkilö käyttää valtuutuksen nojalla itsehallintoalueelle, jonka tehtävä julkisten terveydenhuoltopalvelujen järjestäminen alkujaan on, kyseisellä alalla kuuluvaa toimivaltaa?

3) Voidaanko samassa direktiivissä säädetyn perusteella katsoa, että tällaisen yhtiön saama vastasuoritus, joka käsittää ohjelmasopimusten täyttämiseen tarvittavan rahoituksen käyttöön antamisen, on arvonlisäverovelvollisuuden kannalta korvausta suoritetuista palveluista?

4) Jos kysymykseen vastataan myöntävästi, täyttääkö tällainen yhtiö [direktiivin 2006/112] 13 artiklan 1 kohdassa asetetut edellytykset sille, että sitä ei pidetä arvonlisäverovelvollisena?”

## Ennakkoratkaisukysymysten tarkastelu

*Kolmas kysymys*

30 Ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin tiedustelee kolmannella kysymyksellään, joka on syytä tutkia ensimmäisenä, olennaisilta osin sitä, onko direktiivin 2006/112 9 artiklan 1 kohtaa tulkittava siten, että pääasiassa kyseessä olevan kaltainen toiminta, jossa yhtiö suorittaa hallintoalueelle alueellisen terveydenhuollon suunnittelu- ja hallinnointipalveluja kyseisen yhtiön ja mainitun alueen välisten ohjelmasopimusten mukaisesti, on kyseisessä säännöksessä tarkoitettua liiketoimintaa.

31 Unionin tuomioistuin on jo todennut, että mainitun direktiivin systematiikasta ja tarkoituksesta sekä asemasta, joka saman direktiivin 13 artiklalla on kuudennella direktiivillä perustetussa yhteisessä arvonlisäverojärjestelmässä, ilmenee, että kaikki liiketoiminta on lähtökohtaisesti verollista. Direktiivin 2006/112 2 artiklan 1 kohdan mukaan arvonlisäveroa on pääsääntöisesti kannettava vastikkeellisesta palvelujen suorituksesta, mukaan lukien julkisoikeudellisten yhteisöjen suorittamat palvelut. Kyseisen direktiivin 9 ja 13 artiklassa annetaan arvonlisäverolle näin ollen hyvin laaja soveltamisala (tuomio komissio v. Alankomaat, C-79/09, EU:C:2010:171, 76 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).

32 Mahdollisuus katsoa palvelujen suoritus vastikkeelliseksi liiketoimeksi edellyttää ainoastaan, että kyseisen suorituksen ja verovelvollisen todella saaman vastikkeen välillä on suora yhteys. Tällainen suora yhteys muodostuu, kun palvelun suorittajan ja vastaanottajan välillä on oikeussuhde, johon liittyvät suoritukset ovat vastavuoroisia, ja palvelun suorittajan saama korvaus on todellinen vastasuoritus vastaanottajan saamasta palvelusta (ks. mm. tuomio Serebryannay vek, C-283/12, EU:C:2013:599, 37 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).

33 Kun otetaan huomioon suoritettavan arvioinnin luonne ja unionin tuomioistuimen aikaisempi oikeuskäytäntö, kansallisen tuomioistuimen asiana on luokitella pääasiassa kyseessä oleva toiminta unionin tuomioistuimen esittämien arviointiperusteiden kannalta (tuomio Fazenda Pública, C-446/98, EU:C:2000:691, 23 kohta ja määräys Gmina Wrocław, C-72/13, EU:C:2014:197, 18 kohta).

34 Nyt käsiteltävässä asiassa ennakkoratkaisua pyytäneen tuomioistuimen on tutkittava, ilmeneekö asiakirja-aineistosta ja erityisesti Saudaçorin ja Azorien itsehallintoalueen välisistä ohjelmasopimuksista, että kyseisen yhtiön toiminta on ollut vastikkeellista ja näin ollen luonteeltaan liiketoimintaa. Unionin tuomioistuin voi kuitenkin esittää kyseiselle tuomioistuimelle ennakkoratkaisupyyntöön sisältyvien tietojen perusteella sellaisia tulkintaan liittyviä seikkoja, joiden avulla ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin voi antaa ratkaisunsa.

35 Tässä yhteydessä on todettava ennakkoratkaisupyynnöstä ilmenevän, että ohjelmasopimusten mukaan Azorien itsehallintoalue maksaa Saudaçorille ”vastikkeena” tämän suorittamista alueellisen terveyshuollon suunnittelu- ja hallinnointipalveluista ”rahoitustueksi” kutsuttavan korvauksen, jonka määrä yksilöidään kyseisissä sopimuksissa.

36 Kun otetaan huomioon Saudaçorin suorittamien suunnittelu- ja hallinnointipalvelujen pysyvyys ja jatkuvuus, se, ettei korvausta makseta yksilöityjen suoritteiden perusteella vaan kiinteämääräisenä ja vuosittaisena perusmääränä, jolla on tarkoitus kattaa kyseisen yhtiön toimintakustannukset, ei sellaisenaan heikennä suoraa yhteyttä suoritettujen palvelujen ja niistä saadun sellaisen vastikkeen, jonka määrä on määritetty tarkasti vahvistettujen perusteiden perusteella etukäteen, välillä (ks. vastaavasti tuomio Le Rayon d'Or, C-151/13, EU:C:2014:185, 36 ja 37 kohta).

37 Suoran yhteyden olemassaoloa ei voida asettaa kyseenalaiseksi myöskään sen perusteella, että Saudaçorin ja Azorien itsehallintoalueen välisiin ohjelmasopimuksiin sisältyy tiettyjä ehtoja, joiden mukaan Saudaçorille maksettavan korvauksen määrää voidaan tarkistaa, jos kyseinen määrä ei olosuhteista johtuvan muutoksen vuoksi selvästi riitä kyseisten sopimusten täyttämiseen.

38 Koska kyseisillä ehdoilla pyritään määrittämään etukäteen korvauksen taso sellaisten tarkasti määritettyjen perusteiden perusteella, joilla voidaan taata, että taso riittää kattamaan Saudaçorin toimintakustannukset, voidaan katsoa, että niillä on tarkoitus sopeuttaa kiinteämääräisen korvauksen määrä kyseisen yhtiön pysyvästi ja jatkuvasti suorittamiin palveluihin. Lisäksi on todettava, että vaikka Azorien itsehallintoalue alensi vuodelle 2009 alun perin vahvistettua vuosikorvausta ennakkoratkaisupyynnöstä ilmenevällä tavalla, Portugalin hallitus selitti istunnossa Saudaçorin vastustamatta, että kyseisellä alentamisella pyrittiin ainoastaan oikaisemaan ilmeinen laskuvirhe.

39 Suoraa yhteyttä suoritettujen palvelujen ja saadun vastikkeen välillä ei voida saattaa kyseenalaiseksi myöskään sillä perusteella, että Saudaçorin toiminnan tarkoituksena on sen oman väitteen mukaan panna täytäntöön Portugalin perustuslain nojalla yksinomaan ja välittömästi valtiolle kuuluva perustuslaillinen velvoite eli kaikkien käytettävissä olevan ja mahdollisesti ilmaisen kansallisen terveydenhuollon, joka rahoitetaan pääasiallisesti julkisin varoin, toteuttaminen.

40 Direktiivin 2006/112 9 artiklan 1 kohdan mukaan verovelvollisella tarkoitetaan nimittäin jokaista, joka itsenäisesti missä tahansa harjoittaa liiketoimintaa, riippumatta tämän toiminnan tarkoituksesta tai tuloksesta.

41 Lisäksi on todettava, että vaikka kaikkien käytettävissä olevan ja mahdollisesti ilmaisen kansallisen terveydenhuollon, joka rahoitetaan pääasiallisesti julkisin varoin, toteuttamisen tavoite otetaan huomioon arvonlisäverojärjestelmässä, koska mainitun direktiivin 132 artiklan 1 kohdan nojalla muun muassa julkisyhteisöjen ylläpitämien laitosten tarjoamat tietyt sairaanhoitopalvelut on vapautettava arvonlisäverosta, on riidatonta, ettei pääasiassa kyseessä oleva alueellisen terveydenhuollon suunnittelu- ja hallinnointitoiminta kuulu yhdenkään näistä vapautuksista soveltamisalaan.

42 Kolmanteen kysymykseen on edellä esitetyn perusteella vastattava, että direktiivin 2006/112 9 artiklan 1 kohtaa on tulkittava siten, että pääasiassa kyseessä olevan kaltainen toiminta, jossa yhtiö suorittaa hallintoalueelle alueellisen terveydenhuollon suunnittelu- ja hallinnointipalveluja kyseisen yhtiön ja mainitun alueen välisten ohjelmasopimusten mukaisesti, on kyseisessä säännöksessä tarkoitettua liiketoimintaa.

*Ensimmäinen, toinen ja neljäs kysymys*

43 Ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin tiedustelee ensimmäisellä, toisella ja neljännellä kysymyksellään, jotka on syytä käsitellä yhdessä ja järjestyksessä toisena, ennen kaikkea sitä, onko direktiivin 2006/112 13 artiklan 1 kohtaa tulkittava siten, että jos pääasiassa kyseessä olevan kaltainen toiminta, jossa yhtiö suorittaa hallintoalueelle alueellisen terveydenhuollon suunnittelu- ja hallinnointipalveluja kyseisen yhtiön ja mainitun alueen välisten ohjelmasopimusten mukaisesti, on kyseisen direktiivin 9 artiklan 1 kohdassa tarkoitettua liiketoimintaa, siihen sovelletaan kyseisen säännöksen mukaista sääntöä arvonlisäverovelvollisuuden ulkopuolelle jättämisestä.

44 Ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin kysyy tässä yhteydessä, onko mainitun direktiivin 13 artiklan 1 kohdassa tarkoitettu käsite ”muut julkisoikeudelliset yhteisöt” määriteltävä direktiivin 2004/18 1 artiklan 9 kohdassa esitetyn käsitteen ”julkisoikeudellinen laitos” mukaisesti, kuten Saudaçor väittää.

45 Tällaista direktiivin 2006/112 13 artiklan 1 kohdan tulkintaa ei voida hyväksyä.

46 Sillä, että direktiivin 2004/18 1 artiklan 9 kohdassa määritellään käsite ”julkisoikeudellinen laitos” ja sen seurauksena käsite ”hankintaviranomaiset” laajasti, pyritään näet määrittämään kyseisen direktiivin soveltamisalan rajat riittävän laajasti sen varmistamiseksi, että muun muassa avoimuutta ja syrjimättömyyttä koskevia kyseisen alan sääntöjä, joita julkisia hankintoja koskevissa menettelyissä on noudatettava, sovelletaan kaikkiin valtion yksiköihin, jotka eivät kuulu julkishallintoon mutta jotka ovat kuitenkin valtion määräysvallassa muun muassa rahoituksensa ja hallintonsa kautta.

47 Direktiivin 2006/112 13 artiklan 1 kohdassa esiintyvän käsitteen ”muut julkisoikeudelliset yhteisöt” asiayhteys on kuitenkin perustavanlaatuisesti erilainen.

48 Kyseisellä käsitteellä ei nimittäin pyritä määrittämään arvonlisäveron soveltamisalaa, vaan sillä tehdään sen sijaan poikkeus yleisen arvonlisäverojärjestelmän pääsäännöstä eli siitä, jonka mukaan mainitun veron soveltamisala on määritetty laajaksi ja se kattaa kaikki vastikkeelliset palvelujen suoritukset, mukaan lukien julkisoikeudellisten yhteisöjen suorittamat palvelut (ks. vastaavasti tuomio komissio v. Alankomaat, C-79/09, EU:C:2010:171, 76 ja 77 kohta).

49 Koska direktiivin 2006/112 13 artiklan 1 kohdan säännös on poikkeus kaiken liiketoiminnan arvonlisäverollisuutta koskevasta yleissäännöstä, sitä on tulkittava suppeasti (ks. mm. tuomio Isle of Wight Council ym., C-288/07, EU:C:2008:505, 60 kohta ja määräys Gmina Wrocław, C-72/13, EU:C:2014:197, 19 kohta).

50 Tästä seuraa, että koska direktiivin 2006/112 13 artiklan 1 kohdan sanamuoto ei tältä osin sisällä ohjeistusta, huomioon on otettava kyseisen direktiivin systematiikka ja tarkoitus sekä kyseisen säännöksen asema mainitulla direktiivillä perustetussa yhteisessä arvonlisäverojärjestelmässä (ks. analogisesti tuomio Isle of Wight Council ym., C-288/07, EU:C:2008:505, 25 kohta).

51 Kuten unionin tuomioistuimen vakiintuneesta oikeuskäytännöstä ilmenee, direktiivin 2006/112 13 artiklan 1 kohdan tarkastelusta kyseisen direktiivin tavoitteiden valossa ilmenee, että kahden edellytyksen on täytyttävä samanaikaisesti, jotta verovelvollisuuden ulkopuolelle jäämistä koskevaa sääntöä voidaan soveltaa: toiminnan harjoittajan on oltava julkisoikeudellinen yhteisö ja toimintaa on harjoitettava viranomaisen ominaisuudessa (ks. vastaavasti mm. määräys Mihal, C-456/07, EU:C:2008:293, 16 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen ja tuomio komissio v. Alankomaat, C-79/09, EU:C:2010:171, 79 kohta).

52 Vakiintuneen oikeuskäytännön mukaan sekä unionin oikeuden yhtenäinen soveltaminen että yhdenvertaisuusperiaate edellyttävät, että unionin oikeuden sellaisen säännöksen sanamuotoa, joka ei sisällä nimenomaista viittausta jäsenvaltioiden oikeuteen säännöksen sisällön ja ulottuvuuden määrittämiseksi, on tavallisesti tulkittava koko Euroopan unionissa itsenäisesti ja yhtenäisesti ja että tässä tulkinnassa on otettava huomioon säännöksen asiayhteys ja kyseisellä lainsäädännöllä tavoiteltu päämäärä (ks. mm. tuomio Fish Legal ja Shirley, C-279/12, EU:C:2013:853, 42 kohta).

53 On todettava, ettei direktiivin 2006/112 13 artiklan 1 kohta sisällä mitään viittausta jäsenvaltioiden oikeuteen.

54 Tästä seuraa, että kyseisessä säännöksessä esiintyviä käsitteitä, kuten käsitettä ”muut julkisoikeudelliset yhteisöt”, on tulkittava koko unionissa itsenäisesti ja yhtenäisesti.

55 Koska direktiivin 2006/112 13 artiklan 1 kohtaa on – kuten edellä 49 kohdassa on muistutettu – sovellettava poikkeuksena suppeasti, on myös katsottava, että kyseisessä säännöksessä esiintyvä luettelo on tyhjentävä ja että käsite ”muut julkisoikeudelliset yhteisöt” on muita kuin säännöksessä nimenomaisesti mainittuja viranomaistahoja koskeva jäännösluokka.

56 Mainitun direktiivin 13 artiklan 1 kohdassa asetetuista kahdesta edellytyksestä ensimmäisestä eli siitä, joka koskee julkisoikeudellisen yhteisön asemaa, on erityisesti mainittava unionin tuomioistuimen jo todenneen, että viranomaisten valtaoikeuksiin kuuluvaa toimintaa itsenäisesti ja julkishallinnon organisaatioon kuulumatta harjoittavaa henkilöä ei voida pitää kyseisessä säännöksessä tarkoitettuna julkisoikeudellisena yhteisönä (ks. vastaavasti mm. määräys Mihal, C-456/07, EU:C:2008:293, 18 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).

57 Unionin tuomioistuin on myös täsmentänyt, ettei julkisoikeudellisen yhteisön asema voi seurata pelkästään siitä, että kyseessä oleva toiminta muodostuu viranomaisten valtaoikeuksiin kuuluvan toiminnan harjoittamisesta (ks. vastaavasti mm. määräys Mihal, C-456/07, EU:C:2008:293, 17 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).

58 Vaikka se, että kyseessä olevalla yhteisöllä on sovellettavan kansallisen oikeuden perusteella viranomaisvaltuuksia, ei ole ratkaisevaa mainitun luokittelun kannalta, se on yhtenä kaikille viranomaisille ominaisista piirteistä kuitenkin merkittävä peruste sen toteamisessa, onko kyseistä yhteisöä pidettävä julkisoikeudellisena yhteisönä.

59 Alueellisen asetuksen nro 41/2003/A 10 §:ssä säädetään, että Saudaçorilla on tehtäviensä hoitamisessa samat viranomaisvaltuudet kuin Azorien itsehallintoalueella, ja luetellaan sitten esimerkkeinä joitakin näistä valtuuksista, kuten pakkolunastusvaltuus.

60 Lisäksi on todettava, kun otetaan huomioon edellä 56 kohdassa mainittu unionin tuomioistuimen oikeuskäytäntö ja sovellettava kansallinen oikeus, että ellei ennakkoratkaisua pyytäneen tuomioistuimen arvioinnissa muuta ilmene, ei voida sulkea pois sitä, että Saudaçorin on katsottava kuuluvan Azorien itsehallintoalueen hallinto-organisaatioon.

61 Tästä on mainittava, että – kuten unionin tuomioistuimelle toimitetusta aineistosta ilmenee – Saudaçor muistuttaa entisen valtiollisen elimen toimintojen hajauttamisen yhteydessä perustettuna osakeyhtiönä tietyssä määrin yksityisoikeudellista oikeushenkilöä ja on toiminnassaan ja päivittäisessä hallinnossaan jossakin määrin valtiosta itsenäinen.

62 Tietyt Saudaçorin ominaispiirteet kuitenkin puoltavat sen luokittelemista direktiivin 2006/112 13 artiklan 1 kohdassa tarkoitetuksi julkisoikeudelliseksi yhteisöksi, edelleen sillä varauksella, ettei ennakkoratkaisua pyytäneen tuomioistuimen arvioinnissa ilmene muuta.

63 Saudaçorin todellinen itsemääräämisoikeus on nimittäin rajallinen siitä syystä, että sen pääoman, josta yksityiset eivät voi hankkia osuuksia, omistaa kokonaisuudessaan Azorien itsehallintoalue, joka on ulkopuolisille ”oheistoimintoina” suoritettuja palveluja – joiden vähäinen merkitys on riidatonta – lukuun ottamatta myös sen ainoa ”asiakas”. Tällaiset seikat viittaavat siihen, että Azorien itsehallintoalue voi käyttää ratkaisevaa määräysvaltaa Saudaçorin toiminnassa.

64 Tämän vahvistaa myös se, että Saudaçorin ja Azorien itsehallintoalueen välisistä ohjelmasopimuksista ensimmäiseen kuuluvan 3 ehdon a alakohdan ja toiseen kuuluvan 3 ehdon 1 kohdan a alakohdan mukaan kyseinen yhtiö suorittaa tehtävänsä Azorien itsehallintoalueen määrittämien suuntaviivojen mukaisesti ja että Saudaçor on niistä ensimmäiseen kuuluvan 3 ehdon h alakohdan ja toiseen kuuluvan 3 ehdon 1 kohdan g alakohdan mukaan Azorien itsehallintoalueen valvonnassa.

65 Lisäksi alueellisen asetuksen nro 41/2003/A 4 §:n 1 momentissa säädetään, että Saudaçorin toimintaan sovelletaan kyseisen asetuksen säännöksiä, sen liitteenä olevaa yhtiöjärjestystä, asetuksella nro 558/99 vahvistettua valtionyrityksiä koskevaa oikeudellista järjestelmää sekä yksityisoikeutta. Yksityisoikeuden asema on näin määritellyissä puitteissa toissijainen suhteessa Saudaçoriin valtionyrityksenä sovellettavan oikeussäännöstön määrittämisestä annettuihin sääntöihin.

66 Vaikka alueellisen terveydenhuollon suunnittelu- ja hallinnointipalveluja koskevista yksityiskohtaisista säännöistä sovitaan ohjelmasopimuksilla erityisesti kyseisistä palveluista maksettavan korvauksen osalta, mikä voisi viitata siihen, että Saudaçor kilpailee kyseessä olevilla markkinoilla muiden yksityisten toimijoiden kanssa, mainitut palvelut on Azorien itsehallintoalueella annettu yksinoikeudella Saudaçorin hoidettaviksi sen asetuksen nro 41/2003/A 2 §:n 1 momentissa säädetyn tehtävän mukaisesti eikä niistä ole tehty sopimusta yksityisten toimijoiden kanssa esimerkiksi tarjouskilpailumenettelyn avulla.

67 Lisäksi on huomautettava, että Saudaçorin ja Azorien itsehallintoalueen välillä on elimellinen yhteys ainakin siksi, että kyseinen yhtiö on perustettu Azorien itsehallintoalueen lainsäätäjän antamalla säädöksellä tarjoamaan samalle alueelle ”yleisiin taloudellisiin tarkoituksiin liittyviä terveydenhuoltoalan palveluja”, kuten alueellisen asetuksen nro 41/2003/A 2 §:n 1 momentista ilmenee.

68 Ellei ennakkoratkaisua pyytäneen tuomioistuimen näitä seikkoja koskevassa arvioinnissa muuta ilmene, Saudaçoriin sovellettavan kansallisen oikeuden säännökset käsittävän kokonaisarvioinnin perusteella ei voida näin ollen sulkea pois sitä, että kyseinen tuomioistuin katsoisi, että kyseistä yhtiötä voidaan pitää direktiivin 2006/112 13 artiklan 1 kohdassa tarkoitettuna julkisoikeudellisena yhteisönä.

69 Kuten edellä 51 kohdassa on muistutettu, jotta mainitun säännöksen mukaista sääntöä arvonlisäverovelvollisuuden ulkopuolelle jättämisestä voitaisiin soveltaa, myös toisen kyseisessä säännöksessä asetetun edellytyksen eli sen, että arvonlisäverosta vapautetaan ainoastaan julkisoikeudellisen yhteisön viranomaisen ominaisuudessa harjoittama toiminta, on kuitenkin täytyttävä.

70 Unionin tuomioistuimen vakiintuneen oikeuskäytännön mukaan tässä tarkoitettu toiminta on sellaista toimintaa, jota mainitut yhteisöt harjoittavat niitä erityisesti koskevan oikeudellisen järjestelmän piirissä, eikä se sisällä sellaista toimintaa, jota ne harjoittavat samoilla oikeudellisilla edellytyksillä kuin yksityiset taloudelliset toimijat. Unionin tuomioistuin on myös täsmentänyt, että toiminnan kohteella tai tavoitteella ei ole merkitystä tältä osin ja että sen perusteella, että toiminnan harjoittaminen sisältää viranomaisvaltuuksien käyttämistä, toiminnan voidaan katsoa olevan julkisoikeudellisen sääntelyn alaista (ks. vastaavasti mm. tuomio Fazenda Pública, C-446/98, EU:C:2000:691, 17, 19 ja 22 kohta).

71 Tässä yhteydessä on mainittava unionin tuomioistuimen todenneen, että direktiivin 2006/112 13 artiklan 1 kohdan ensimmäisessä alakohdassa säädetty vapauttaminen koskee pääasiallisesti julkisoikeudellisten yhteisöjen viranomaisen ominaisuudessa harjoittamaa toimintaa, joka taloudellisesta luonteestaan huolimatta on lähellä julkisen vallan käyttöön liittyvää toimintaa (tuomio Isle of Wight Council ym., C-288/07, EU:C:2008:505, 31 kohta).

72 Toinen mainitun direktiivin 13 artiklan 1 kohdan ensimmäisessä alakohdassa asetetuista edellytyksistä ei täyty, jos Saudaçorin käytettävissä alueellisen asetuksen nro 41/2003/A 10 §:n perusteella olevat viranomaisvaltuudet eivät Portugalin hallituksen väittämällä tavalla ole sellainen väline, jota Saudaçor voisi käyttää pääasiassa kyseessä olevassa toiminnassaan – mikä edellyttää ennakkoratkaisua pyytäneen tuomioistuimen tutkintaa – eli siinä alueellisen terveydenhuollon suunnittelu- ja hallinnointitoiminnassa, jonka arvonlisäverollisuus on riidanalaista, vaikka viranomaisvaltuuksia voitaisiin käyttää muussa toiminnassa.

73 Lisäksi on mainittava, että vaikka Saudaçoria olisikin pidettävä julkisoikeudellisena yhteisönä ja vaikka sen olisi katsottava harjoittavan pääasiassa kyseessä olevaa liiketoimintaa viranomaisen ominaisuudessa, direktiivin 2006/112 13 artiklan 1 kohdan toisesta alakohdasta seuraa, ettei Saudaçorin kaltaista yhteisöä kuitenkaan vapauteta arvonlisäverosta, jos sen verovelvollisuuden ulkopuolelle jättämisen todetaan johtavan huomattavaan kilpailun vääristymiseen.

74 Unionin tuomioistuin on täsmentänyt tästä, että huomattavaa kilpailun vääristymistä, johon viranomaisen ominaisuudessa toimivien julkisoikeudellisten yhteisöjen jättäminen verovelvollisuuden ulkopuolelle johtaisi, on arvioitava suhteessa kyseessä olevaan toimintaan sellaisenaan eikä tämä arviointi saa koskea tiettyjä yksittäisiä markkinoita ja että siinä otetaan huomioon paitsi tämänhetkinen kilpailu myös potentiaalinen kilpailu siltä osin kuin yksityisen toimijan mahdollisuus tulla merkityksellisille markkinoille on todellinen eikä täysin hypoteettinen (tuomio komissio v. Alankomaat, C-79/09, EU:C:2010:171, 91 kohta).

75 Ensimmäiseen, toiseen ja neljänteen kysymykseen on edellä esitettyjen seikkojen perusteella vastattava, että direktiivin 2006/112 13 artiklan 1 kohtaa on tulkittava siten, että tilanteessa, jossa pääasiassa kyseessä olevan kaltainen toiminta, jossa yhtiö suorittaa hallintoalueelle alueellisen terveydenhuollon suunnittelu- ja hallinnointipalveluja kyseisen yhtiön ja mainitun alueen välisten ohjelmasopimusten mukaisesti, on kyseisen direktiivin 9 artiklan 1 kohdassa tarkoitettua liiketoimintaa, siihen sovelletaan kyseisen 13 artiklan 1 kohdan mukaista sääntöä arvonlisäverovelvollisuuden ulkopuolelle jättämisestä, jos voidaan katsoa, että mainittua yhtiötä on pidettävä julkisoikeudellisena yhteisönä ja että se harjoittaa mainittua toimintaa viranomaisen ominaisuudessa – mikä ennakkoratkaisua pyytäneen tuomioistuimen on tutkittava –, ja jos ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin toteaa, ettei kyseisen toiminnan verovelvollisuuden ulkopuolelle jättäminen johda huomattavaan kilpailun vääristymiseen.

Tässä yhteydessä mainitun direktiivin 13 artiklan 1 kohdassa tarkoitettua käsitettä ”muut julkisoikeudelliset yhteisöt” ei voida tulkita direktiivin 2004/18 1 artiklan 9 kohdassa esitetyn käsitteen ”julkisoikeudellinen laitos” määritelmän mukaisesti.

## Oikeudenkäyntikulut

76 Pääasian asianosaisten osalta asian käsittely unionin tuomioistuimessa on välivaihe kansallisessa tuomioistuimessa vireillä olevan asian käsittelyssä, minkä vuoksi kansallisen tuomioistuimen asiana on päättää oikeudenkäyntikulujen korvaamisesta. Oikeudenkäyntikuluja, jotka ovat aiheutuneet muille kuin näille asianosaisille huomautusten esittämisestä unionin tuomioistuimelle, ei voida määrätä korvattaviksi.

Näillä perusteilla unionin tuomioistuin (neljäs jaosto) on ratkaissut asian seuraavasti:

**1) Yhteisestä arvonlisäverojärjestelmästä 28.11.2006 annetun neuvoston direktiivin 2006/112/EY 9 artiklan 1 kohtaa on tulkittava siten, että pääasiassa kyseessä olevan kaltainen toiminta, jossa yhtiö suorittaa hallintoalueelle alueellisen terveydenhuollon suunnittelu- ja hallinnointipalveluja kyseisen yhtiön ja mainitun alueen välisten ohjelmasopimusten mukaisesti, on kyseisessä säännöksessä tarkoitettua liiketoimintaa.**

**2) Direktiivin 2006/112 13 artiklan 1 kohtaa on tulkittava siten, että tilanteessa, jossa pääasiassa kyseessä olevan kaltainen toiminta, jossa yhtiö suorittaa hallintoalueelle alueellisen terveydenhuollon suunnittelu- ja hallinnointipalveluja kyseisen yhtiön ja mainitun alueen välisten ohjelmasopimusten mukaisesti, on kyseisen direktiivin 9 artiklan 1 kohdassa tarkoitettua liiketoimintaa, siihen sovelletaan kyseisen 13 artiklan 1 kohdan mukaista sääntöä arvonlisäverovelvollisuuden ulkopuolelle jättämisestä, jos voidaan katsoa, että mainittua yhtiötä on pidettävä julkisoikeudellisena yhteisönä ja että se harjoittaa mainittua toimintaa viranomaisen ominaisuudessa – mikä**

**ennakkoratkaisua pyytäneen tuomioistuimen on tutkittava –, ja jos ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin toteaa, ettei kyseisen toiminnan verovelvollisuuden ulkopuolelle jättäminen johda huomattavaan kilpailun vääristymiseen.**

**Tässä yhteydessä mainitun direktiivin 13 artiklan 1 kohdassa tarkoitettua käsitettä ”muut julkisoikeudelliset yhteisöt” ei voida tulkita julkisia rakennusurakoita sekä julkisia tavara- ja palveluhankintoja koskevien sopimusten tekomenettelyjen yhteensovittamisesta 31.3.2004 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2004/18/EY 1 artiklan 9 kohdassa esitetyn käsitteen ”julkisoikeudellinen laitos” määritelmän mukaisesti.**

Allekirjoitukset